

Kort arbejdsmarkedsanciennitet kan give adgang til tidlig "Arne"-pension

22-09-2020 Af Carl-Christian Heiberg og Otto Brøns-Petersen (20928440)

Regeringens forslag til tidlig "Arne"-pension sigter angiveligt på at give nedslidte med lang anciennitet på arbejdsmarkedet mulighed for at trække sig tidlige tilbage. Ordningen kan imidlertid også anvendes af personer, der ikke er nedslidte, og som har relativ kort effektiv anciennitet. I denne note skitseres et eksempel, hvor en 61-årig kan trække sig tilbage efter, hvad svarer til 19,3 fuldtidsarbejdsår.

Regeringen (2020) foreslår at indføre en ret til tidlig pension. Den sigter angiveligt på nedslidte med lang anciennitet på arbejdsmarkedet. Det er dog ikke en betingelse, at personen er nedslidt, men alene at man lever op til nærmere beskrevne anciennitetskrav. Ancienniteten optjenes fra det 16. år, og fra det 18. år indgår mindst 18 timers arbejde om ugen som fuldtidsarbejde. Desuden tæller perioder med barsel (herunder adoption), ledighed og sygedagpengeperioder med. I bilag 1 er betingelserne gengivet.

Det indebærer, at bl.a. personer med studiejob kan optjene ret til pensionen allerede under studierne, ligesom deltidsjob kan give adgang. Desuden optjenes ret under barsel, ledighed og sygdom, hvor man ikke er i normalt arbejde.

I bilag 2 er skitseret et eksempel med en person, der optjener ret til pension fra studiestart, får tre børn, har fire ledighedsperioder og går ned i tid til et halvtidsjob efter at have født det første barn. Vedkommende vil få ret til tidlig pension som 61-årig efter, hvad svarer til 19,3 fuldtidsarbejdsår ud af 41 år. Den gennemsnitlige ugentlige effektive arbejdstid er 16,6 timer.

Det skal understreges, at beregningsforudsætningerne er valgt som illustrative for en person, der kan gå på pension med en begrænset anciennitet – ikke som et ekstremt grænsetilfælde. Der har f.eks. i perioden været adgang til længere dagpengeperioder end de forudsatte, ligesom grænsen for optjeningsberettigede deltidsjob går ved 18 timer (mod forudsat 20 timer).

Referencer:

Regeringen. 2020. "Ny ret til tidlig pension".
https://www.regeringen.dk/media/9806/tidlig_pension.pdf.

Bilag 1.

Boks 1	
Hvad tæller med som "tid på arbejdsmarkedet" (anciennitet)?	
Beskæftigelse	<ul style="list-style-type: none"> - Lønmodtagerbeskæftigelse opgøres pba. ATP-indbetalinger - Perioder som selvstændig opgøres pba. af nettooverskuddet i virksomheden - Fleksjob (støttet beskæftigelse) - Beskæftigelse med løntilskud - Perioder som værnepligtig - Ferie med løn eller feriegodtgørelse - Perioder med økonomisk støtte efter serviceloven ved tabt arbejdsfortjeneste ved pasning af handicappede eller alvorligt syge børn samt ved plejevederlag ved pasning af nærtstående døende.
Deltidsbeskæftigelse	<p>Deltidsbeskæftigelse på mindst 18 timer om ugen sidestilles med fuldtidsbeskæftigelse*.</p> <p>Deltidsbeskæftigelse for personer under 18 år sidestilles dog ikke med fuldtidsbeskæftigelse.</p>
Barsel	<p>Begge forældre får et års anciennitet i det første år efter barnet er født eller det første år efter en adoption. Ved fødsler vil kvinder desuden få 4 uger, fra før barnet er født. Ved adoptioner får adoptivforældre 2 uger på arbejdsmarkedet før modtagelsen af barnet ved adoptioner fra Danmark. For adoptioner fra udlandet tildeles 8 uger på arbejdsmarkedet før modtagelsen</p>
Arbejdsløshedsdagpenge mv.	<ul style="list-style-type: none"> - Arbejdsløshedsdagpenge** - Midlertidige ydelser til forlængelse af dagpengeperioden, herunder arbejdsmarkedsydelse, kontantydelse og særlig uddannelsesyldelse - Sygedagpenge og barselsdagpenge** - Ledighedsydelse**
Øvrige ydelser	<ul style="list-style-type: none"> - Sygedagpenge og barselsdagpenge** - Ledighedsydelse**
Beskæftigelse i udlandet	<p>Dokumenteret beskæftigelse i EU/EØS-lande, Schweiz og Storbritannien og lande som Danmark har indgået pensionsoverenskomst med tæller med.</p> <p>Beskæftigelse i resten af verden tæller med, hvis det er sket i forbindelse med 1) forhiring på dansk skib, 2) som udsendt for en dansk offentlig myndighed, 3) som udsendt i offentlig dansk interesse, 4) som ansat i et dansk firmas filial eller datterselskab</p>

Kilde: Regeringen (2020)

Bilag 2. Beregningsforudsætninger

Bilagstabel.					
Årstal	Alder	Aktivitet	Bidrag til anciennitet	Samlet anciennitet	Antal ugentlige arbejdstimer
1979	18	Sabatår	0	0	0
1980	19	Studiejob, 20 timer	1	1	20
1981	20	Studiejob, 20 timer	1	2	20
1982	21	Studiejob, 20 timer	1	3	20
1983	22	Studiejob, 20 timer	1	4	20
1984	23	Studiejob, 20 timer	1	5	20
1985	24	Fuldtidsjob	1	6	37
1986	25	Fuldtidsjob	1	7	37
1987	26	Barsel 1	1	8	0
1988	27	Halvtidsjob	1	9	20
1989	28	Halvtidsjob	1	10	20
1990	29	Barsel 2	1	11	0
1991	30	Halvtidsjob	1	12	20
1992	31	Halvtidsjob	1	13	20
1993	32	Barsel 3	1	14	0
1994	33	Halvtidsjob	1	15	20
1995	34	Halvtidsjob	1	16	20
1996	35	Halvtidsjob	1	17	20
1997	36	Halvtidsjob	1	18	20
1998	37	Halvtidsjob	1	19	20
1999	38	Halvtidsjob	1	20	20
2000	39	Ledighedsperiode 2	1	21	0
2001	40	Ledighedsperiode 2	1	22	0
2002	41	Halvtidsjob	1	23	20
2003	42	Halvtidsjob	1	24	20
2004	43	Halvtidsjob	1	25	20
2005	44	Halvtidsjob	1	26	20
2006	45	Halvtidsjob	1	27	20
2007	46	Halvtidsjob	1	28	20
2008	47	Ledighedsperiode 3	1	29	0
2009	48	Ledighedsperiode 3	1	30	0
2010	49	Halvtidsjob	1	31	20
2011	50	Halvtidsjob	1	32	20
2012	51	Halvtidsjob	1	33	20
2013	52	Halvtidsjob	1	34	20
2014	53	Halvtidsjob	1	35	20
2015	54	Halvtidsjob	1	36	20
2016	55	Ledighedsperiode 4	1	37	0
2017	56	Halvtidsjob	1	38	20
2018	57	Halvtidsjob	1	39	20
2019	58	Halvtidsjob	1	40	20
2020	59	Halvtidsjob	1	41	20
2021	60	Halvtidsjob	1	42	20